

**Områdesbestämmelser för Gylle by,
Trelleborgs kommun, Skåne län.**

Handlingar: Denna beskrivning med bestämmelser samt karta över
bestämmelseområdet.
Fastighetsförteckning
Samrådsredogörelse
Utlåtande efter utställning

BESKRIVNING

Historik och nu- varande förhållanden

Med sin buktande bygata, tätt liggande gatehus och lummiga grönska utgör Gylle en idyll.

Kyrkan som ligger på den högst belägna punkten i byn är från äldre medeltid men har flera gånger byggts till. bl. a. förlängde man under 1800-talet långhuset och därigenom uppkom kyrkans något underliga proportioner.

I byns omgivning finns flera bronsåldershögar. Gylle kan ha fått sitt namn efter Gyllhögarna, fyra högar i rad en bit sydost om byn. På toppen av en av dessa högar ligger dessutom en sten med hällristningar i form av fotavtryck. Från en annan bronsåldershög, Lundhög, sydväst om byn har man en vidsträckt utsikt över slätten och Linné omtalar i sin "Skånska resa" att han härifrån kunde se inte mindre än 24 kyrkor.

Gränserna för det äldre Gylle är i stort sett entydiga med dem som gäller idag. Dock har det tillkommit en del hus i söder vid vägen mot Trelleborg. Österut vid gränsen mot Fjärdingslöv och lösryckt från övriga Gylle ligger en del bostadsfastigheter samt Gylle skola och idrottsplats. Allt som allt rymmer byn cirka 30 fastigheter och ett 70-tal invånare. Det kan nämnas att en bussförbindelse Trelleborg – Lund går genom byn.

Grönstrukturens och vegetationens roll som miljöskapare i våra byar på söderslätt är synnerligen väsentlig. Såväl gatemark, alléer, vallar, hägnader, dammar och vanningar som allmänningar, ängar och privata trädgårdar samspelar och bidrar till den specifika karaktären i varje enskild by. Avgränsningen och slutenheten mot omgivande åkermark är oftast mycket tydlig. Byn upplevs på håll som en tät dunge. För att vidmakthålla denna lummiga karaktär är det angeläget att genom nyplantering ersätta sjuka almar samt pilar och andra lövträd som blivit ålderstigna. De sydsånska allmogeträdgårdarna med sina traditionella blomster- och grönsaksvarter, inramade av låga buxbomshäckar är liksom vårdträd, bersåer, stengrottor, grusgångar, enkla spjälstaket och häckar andra viktiga delar i miljön som är värda att bevara och bygga vidare på.

Tidigare ställnings- taganden

Områdesplaner har tidigare upprättats för de kulturhistoriskt värdefulla byarna och senast antagits av kommunfullmäktige 1986-02-24. Planerna omfattar inventering av befintlig bebyggelse, gräns för bevarandeområdet och allmänna riktlinjer för bevarande och eventuell kompletteringsbebyggelse.

Gylle by utgör samlad bebyggelse. Samlad bebyggelse är i huvudsak ett juridiskt grepp kopplat till bygglovspliktens omfattning i Plan- och bygglagen. Trelleborgs byar utgör samlad bebyggelse fram till de blir planlagda med områdesbestämmelser eller detaljplaner.

I förslaget till ny översiktsplan för Trelleborg ÖP 2001 skrivs att:

- Inriktningen är att arbetet med att planlägga med områdesbestämmelser i byarna ska fortsätta.
- Platsens kvalitet och sammanhang i tid och rum skall utgöra underlag för de åtgärder och den planering som aktualiseras.
- I den byggda miljön skall tidstypiska områden av god kvalitet ges särskild hänsyn och skydd.

Byggnader eller andra anordningar får ej uppföras närmare väg än 12 meter om ej tillstånd från länsstyrelsen meddelas.

Sammanfattande bedömning

Gylle by utgör en värdefull kulturmiljö avseende såväl bebyggelsen som dess omgivande vegetation. Byn ingår i ett större område av riksintresse för kulturminnesvården (K139) där utvecklingen från förhistorisk till modern tid kan utläsas utifrån såväl mångfalden av fornlämningar, medeltidskyrkor som byar och det av skiftet skapade landskapet. Gylles gamla bytomt är dessutom registrerad som fornlämning i Riksantikvarieämbetets fornlämningsregister, inom vilken alla markingrepp kräver länsstyrelsens tillstånd. Nuvarande jordbruksmark utanför bestämmelsegränsen avses bibehållas.

OMRÅDESBESTÄMMELSER

För att värna om miljön och reglera bebyggelsen enligt bevarandeintentionerna föreslås nedanstående områdesbestämmelser:

Området

Områdesgränsen är vald med hänsyn till skyddet av byn och dess omedelbara närhet.

Användning

Området utgör en värdefull kulturmiljö, som i huvudsak skall användas för bostads- och jordbruksändamål. Inslag av annan verksamhet av mindre omfattning, som låter sig väl inpassas i miljön, kan också medgivas.

Vid prövning av enstaka ny byggnad, tillbyggnad eller förändring av byggnads användning skall beaktas om företaget kan medverka till att den befintliga miljön bevaras och levandegörs.

Åtgärder får inte vidtagas som kan skada miljön, vara störande för de boende eller till men för pågående markanvändning.

Placering och utformning

Huvudbyggnad får inte placeras närmare gräns mot granntomt än 4 meter och inte närmare gräns mot väg än 12 meter. Dock skall förstörd byggnad som återuppföres och vars läge är av betydelse för miljön, placeras i huvudsak i överensstämmelse med den tidigare byggnadens läge, så vitt detta inte är uppenbart olämpligt.

Ny byggnad och ändring av byggnad skall anpassas till omgivningen vad gäller såväl placering, skala, proportioner, materialval, färgsättning, höjd och taklutning som yttre utformning i övrigt. Ändring av byggnad skall utföras varsamt och så att byggnadens karaktärsdrag beaktas.

Utökad lovplikt

För området utökas lovplikten att gälla:

Rivning av byggnad eller del av byggnad (gäller således även ekonomibygnad för jordbruket).

Omfärgning av byggnad, utbyte av tak- och fasadmaterial, utförande av takkupor och takfönster, samt andra ändringar av byggnaden, som avsevärt påverkar dess yttre utseende.

Nybyggnad, tillbyggnad och utvändigt ändring inklusive utbyte av tak- och fasadmaterial samt omfärgning av ekonomibygnad för jordbruket.

Uppsättning eller väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning.

Trädgårdning av stora, karaktärsskapande träd (högre än 8 meter) i anslutning till bebyggelse, på gatu- och vägmark och allmänt tillgänglig mark, allmänningar.

Tillägg:

För fastigheter inom bestämmelseområdet men utanför samlad bebyggelse gäller en utökning av lovplikten avseende:

- mindre tillbyggnad, komplementbyggnad, murar och plank.

Trelleborg 2002-10-01

Stefan Ferm
Stadsbyggnadschef